

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મિલમેન્ટ ઓફ્થો ઇન્ડસ્ટ્રીઝ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

એલર્ગન ઇન્ક.

૭ મે, ૨૦૦૪

[ન્યાયમૂર્તિ એસ.એન. પરિયાવા અને ન્યાયમૂર્તિ એચ.કે. સેમા]

ખોરાક અને દવા નિયંત્રણ:

પસાર થવાનો મુકદ્દમો – પ્રતિવાદી કંપની અનેક દેશોમાં ફાર્માસ્યુટિકલ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરે છે – ભારતીય કંપની સામે 'OCUFLOX' માર્કના સંદર્ભમાં પાસિંગ ઓફ માટે દાવો, જે ભારતમાં માર્કનો પ્રથમ ઉપયોગકર્તા હોવાનો દાવો કરે છે – વચગાળાના મનાઈહુકમની મંજૂરી – જોકે, ભારતીય કંપની ઉત્પાદન રજૂ કરનાર પ્રથમ હોવાના આધારે પછીથી રદ કરવામાં આવ્યો

– હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે ઠરાવ્યું કે દાવો દાખલ કરનાર કંપની બજારમાં પ્રથમ હોવાથી મનાઈહુકમ માટે હકદાર છે – અપીલ પર, ઠરાવ્યું: જેમ કે માર્કના પ્રથમ ઉપયોગકર્તા વિશે સ્પષ્ટતા નથી, બાબતની પુરાવા પર તપાસ કરવી અને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પરત મોકલવી – જો એમ જણાય કે દાવો દાખલ કરનાર કંપનીએ ભારતીય કંપની દ્વારા તેના ઉપયોગ પહેલા માર્ક અપનાવ્યો હતો, તો મનાઈહુકમ માટે હકદાર છે અને જો નહિ, તો મનાઈહુકમ રદ કરવો અને ભારતીય કંપની નુકસાની માટે હકદાર રહેશે.

પ્રતિવાદી-ફાર્માસ્યુટિકલ કંપની અનેક દેશોમાં ફાર્માસ્યુટિકલ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન અને માર્કેટિંગ કરી રહી છે. તેઓએ અપીલકર્તા-ભારતીય ફાર્માસ્યુટિકલ કંપની સામે આંખની સંભાળના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતા **"OCUFLOX"** માર્કના સંદર્ભમાં પાર્સિંગ ઓફનો દાવો દાખલ કર્યો. તેઓએ ૧૯૯૨ થી અનેક દેશોમાં આ માર્કના પ્રથમ ઉપયોગકર્તા હોવાનો દાવો કર્યો અને ભારત સહિત અનેક અન્ય દેશોમાં માર્કના નોંધણી માટેની તેમની અરજીઓ પેન્ડિંગ હતી. અપીલકર્તાઓ આંખ અને કાનની સારવાર માટે ઉપયોગમાં લેવાતી ઔષધીય તૈયારી પર **"OCUFLOX"** વેચી રહ્યા હતા અને ઓસીયુએફએલએક્સ માર્કના નોંધણી માટેની તેમની અરજી, જે ૧૯૯૩માં દાખલ કરવામાં આવી હતી, તે પેન્ડિંગ છે. કોર્ટે પ્રતિવાદીઓને વચગાળાનો મનાઈહુકમ આપ્યો, જેને પછીથી એ આધાર પર રદ કરવામાં આવ્યો કે

પ્રતિવાદીઓનું ઉત્પાદન ભારતમાં વેચાઈ રહ્યું નહોતું અને અપીલકર્તાઓ ભારતમાં ઉત્પાદન રજૂ કરનાર પ્રથમ હતા. પ્રતિવાદીઓએ અપીલ દાખલ કરી. હાઈકોર્ટે અપીલને મંજૂરી આપતા ઠરાવ્યું કે પ્રતિવાદીઓ બજારમાં પ્રથમ હોવાથી, મનાઈદુક્રમ માટે હકદાર છે. આથી હાલની અપીલ.અપીલનો નિકાલ કરતાં, કોર્ટે ઠરાવ્યું:

૧.૧. છેતરપિંડી અથવા મૂંઝવણની શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, ખાસ કરીને દવાઓના ક્ષેત્રમાં જે આજકાલ આંતરરાષ્ટ્રીય પાત્રનું છે, કોર્ટે શક્યતાને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે સમય જતાં, ભારતમાં અરજદારના માર્કના ઉપયોગ અને વિદેશી કંપની દ્વારા ઉપયોગ વચ્ચે કંઈક સંઘર્ષ થઈ શકે છે. જો કોઈ દવાના સંબંધમાં કોઈ માર્ક વિશ્વવ્યાપી રીતે પ્રતિવાદીઓ સાથે સંકળાયેલો હોય અને ભારતમાં સમાન દવામાં સમાન માર્કનું વેચાણ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે તો તે એક અસાધારણ પરિસ્થિતિ દોરી જશે. જોકે, એક સાવચેતીની નોંધ વ્યક્ત કરવી જોઈએ. કોર્ટે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે જાહેર હિતને કોઈપણ રીતે જોખમમાં મૂકવામાં ન આવે. વધુમાં, જે બહુરાષ્ટ્રીય નિગમોનો ભારતમાં આવવાનો કે તેમના ઉત્પાદનને ભારતમાં રજૂ કરવાનો કોઈ ઈરાદો નથી, તેમને ભારતીય કંપનીને ભારતમાં ઉત્પાદન વેચતા અટકાવીને દબાવવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહિ, જો ભારતીય કંપનીએ ખરા દિલથી માર્ક અપનાવ્યો હોય અને ઉત્પાદન વિકસાવ્યું હોય અને તે બજારમાં પ્રથમ હોય. અંતિમ પરીક્ષણ એ હોવું જોઈએ કે બજારમાં પ્રથમ કોણ છે. (૫૯૧-ડી-ઈ; ૫૯૧-જી-એચ)

૧.૨. હાલના કેસમાં, ફાર્માસ્યુટિકલ ઉત્પાદનોના સંદર્ભમાં માર્ક સમાન છે. પ્રતિવાદીઓ ભારતમાં માર્કનો ઉપયોગ કરી રહ્યા નથી તે હકીકત અસંગત રહેશે જો તેઓ વિશ્વ બજારમાં પ્રથમ હતા. હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે તે સામગ્રી પર આધાર રાખ્યો હતો જે પ્રાથમિક રીતે દર્શાવે છે કે પ્રતિવાદીઓના ઉત્પાદનની અપીલકર્તાઓ બજારમાં પ્રવેશ્યા તે પહેલા જાહેરાત કરવામાં આવી હતી અને નિષ્કર્ષ કાઢ્યો કે પ્રતિવાદીઓ માર્ક અપનાવનાર પ્રથમ હતા. જો તે સાચું હોય તો, ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કાઢવામાં આવેલા નિષ્કર્ષમાં કોઈ ભૂલ શોધી શકાતી નથી. અપીલકર્તાઓ અનુસાર, પ્રતિવાદીઓ માર્કનો ઉપયોગ કરનાર પ્રથમ નહોતા અને એવો કોઈ પુરાવો નહોતો કે અપીલકર્તાઓએ ભારતમાં માર્કનો ઉપયોગ શરૂ કર્યો તે પહેલા પ્રતિવાદીઓએ માર્ક અપનાવ્યો અને ઉપયોગ કર્યો હતો. તેથી, આ બાબતની પુરાવા પર તપાસ કરવાની જરૂર છે અને તેને ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછી મોકલવામાં આવે છે. જોકે, મનાઈહુકમનો આદેશ ચાલુ રાખવામાં આવે છે. વધુમાં, જો પુરાવા પર જણાય કે પ્રતિવાદીઓએ અપીલકર્તાઓએ તેમ કર્યું તે પહેલા માર્ક અપનાવ્યો હતો, તો તેઓ મનાઈહુકમ માટે હકદાર રહેશે અને જો ન હોય તો, ટ્રાયલ કોર્ટ મનાઈહુકમ રદ કરશે અને અપીલકર્તાઓ નુકસાની માટે હકદાર રહેશે. [પ૯૨-બી-સી; પ૯૨-ડી-એફ]

કેડિલા હેલ્થ કેર લિ. વિ. કેડિલા ફાર્માસ્યુટિકલ્સ લિ., (૨૦૦૧) પીટીસી ૩૦૦

એસ.સી., પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

એન.આર. ડોંગરે વિ. વ્હર્લપુલ કોર્પોરેશન, (૧૯૯૬) ૧૬ પીટીસી ૫૮૩, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો.

સિવિલ અપીલ ક્ષેત્રાધિકાર: સિવિલ અપીલ નં. ૫૭૯૧/૧૯૯૮.

કોલકાતા હાઈકોર્ટના તા. ૬.૧૧.૯૭ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, એ.પી.ઓ. નં. ૭૮/૯૭, જી.એ. નં. ૩૯૦૭, સી.એસ. નં. ૩૪૯/૯૬માં.

અપીલકર્તાઓ વતી: જોસેફ પૂકકટ અને પ્રશાંત કુમાર.

પ્રતિવાદી વતી: સી.એમ. લાલ, સુશ્રી શિખા સચદેવ, નવીન ચાવલા અને નિતેશ રાણા.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ એસ.એન. પરિચાવા દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો:

આ અપીલ કોલકાતા હાઈકોર્ટના તા. ૬ઠ્ઠી નવેમ્બર, ૧૯૯૭ના ચુકાદા સામે છે.

સંક્ષિપ્તમાં હકીકતો નીચે મુજબ છે:

અપીલકર્તાઓ એક ભારતીય ફાર્માસ્યુટિકલ કંપની છે. પ્રતિવાદીઓ પણ એક ફાર્માસ્યુટિકલ કંપની છે જે અનેક દેશોમાં ફાર્માસ્યુટિકલ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન

કરે છે. પ્રતિવાદીઓએ "OCUFLOX" માર્કના સંદર્ભમાં પાસિંગ ઓફ માટે મનાઈદ્રુકમનો દાવો દાખલ કર્યો, જે માર્ક પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ઉત્પાદિત અને માર્કેટિંગ કરવામાં આવતી ઔષધીય તૈયારી પર ઉપયોગમાં લેવાય છે. પ્રતિવાદીઓએ ઓફ્લોક્સાસીન અને અન્ય સંયોજનો ધરાવતા આંખની સંભાળના ઉત્પાદનના સંદર્ભમાં "OCUFLOX" માર્કના પૂર્વ ઉપયોગકર્તા હોવાનો દાવો કર્યો. તેઓએ દાવો કર્યો કે તેઓએ આ માર્કનો પ્રથમ ઉપયોગ ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૨ના રોજ કર્યો, જેના પછી તેઓએ યુરોપ, ઓસ્ટ્રેલિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને દક્ષિણ અમેરિકા જેવા અન્ય દેશોમાં ઉત્પાદનનું માર્કેટિંગ કર્યું અને તેઓએ ઓસ્ટ્રેલિયા, બોલિવિયા, ઇક્વાડોર, મેક્સિકો, પેરુ, દક્ષિણ આફ્રિકા, કેનેડા અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકામાં માર્કની નોંધણી મેળવી હતી. તેઓએ દાવો કર્યો કે તેઓએ ભારત સહિત અનેક અન્ય દેશોમાં પણ માર્કની નોંધણી માટે અરજી કરી હતી અને તેમની અરજીઓ પેનિંગ હતી. અપીલકર્તાઓ CIPROFLOXACIN HCL ધરાવતી ઔષધીય તૈયારી પર "OCUFLOX" વેચી રહ્યા હતા, જેનો ઉપયોગ આંખ અને કાનની સારવાર માટે થાય છે. તેઓ દાવો કરે છે કે તેઓએ "OCUFLOX" શબ્દ "OCULAR" માંથી "OCU" ઉપસર્ગ અને "CIPROFLOXACIN" માંથી "FLOX" લઈને બનાવ્યો, જે તેમના ઉત્પાદનનો મૂળભૂત ઘટક છે. અપીલકર્તાઓને ૨૫મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૩ના રોજ ફૂડ એન્ડ ડ્રગ કંટ્રોલ એડમિનિસ્ટ્રેશન દ્વારા નોંધણી આપવામાં આવી. તેઓએ સપ્ટેમ્બર ૧૯૯૩માં ઓસીયુએફએલએક્સ માર્કની નોંધણી માટે પણ અરજી કરી

છે. તેમની અરજી પણ પેનિંગ છે. ૧૮મી ડિસેમ્બર, ૧૯૯૬ના રોજ પ્રતિવાદીઓને વચગાળાનો મનાઈદુકમ મળ્યો. જોકે, આ મનાઈદુકમ ૨૯મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યો. સિંગલ જજે ઠરાવ્યું કે પ્રતિવાદીઓનું ઉત્પાદન ભારતમાં વેચાઈ રહ્યું નહોતું અને અપીલકર્તાઓએ ભારતમાં પ્રથમ ઉત્પાદન રજૂ કર્યું હોવાથી, પ્રતિવાદીઓ મનાઈદુકમ માટે હકદાર નથી. પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. આક્ષેપિત ચુકાદાએ આ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરાયેલા કાયદાની નોંધ લીધી છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદીઓ બજારમાં પ્રથમ હતા અને તેથી તેઓ મનાઈદુકમ માટે હકદાર હતા.

આ વિષય પરનો કાયદો અનેક નિર્ણયો દ્વારા સુસ્થાપિત છે. તે બધા નિર્ણયોને વિગતવાર જણાવવાની જરૂર નથી. ફક્ત બે નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કરવો પૂરતો રહેશે. એન. આર. ડોંગરે વિ. વ્હર્લપુલ કોર્પોરેશનના કેસમાં, જેનો અહેવાલ ૧૯૯૬ (૧૬) પીટીસી ૫૮૩ માં છે, અપીલકર્તાઓએ વોશિંગ મશીન માટે "વ્હર્લપુલ" માર્કની નોંધણી કરાવી. વ્હર્લપુલ કોર્પોરેશને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અપીલકર્તાઓને તેમના ઉત્પાદન પર "વ્હર્લપુલ" ટ્રેડ માર્કનું ઉત્પાદન, વેચાણ, જાહેરાત અથવા અન્ય કોઈપણ રીતે ઉપયોગ કરતા અટકાવવા માટે પાસિંગ ઓફનો દાવો દાખલ કર્યો. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ટ્રેડમાર્કના નોંધાયેલા માલિક સામે પણ પાસિંગ ઓફનો દાવો કાયદામાં જાળવી શકાય છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે "વ્હર્લપુલ" નામ લાંબા સમયથી વ્હર્લપુલ કોર્પોરેશન સાથે સંકળાયેલું હતું અને

તેની સીમા-પારની પ્રતિષ્ઠા ભારત સુધી વિસ્તરી હતી. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે "વર્લ્ડપુલ" માર્ક માલના મૂળને વર્લ્ડપુલ કોર્પોરેશનમાંથી ઉદ્ભવતા અથવા સંબંધિત તરીકે દર્શાવે છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મનાઈદુકમ ઇકિવટીમાં એક રાહત છે અને તે ઇકિવટીના સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ઇકિવટીની જરૂરિયાત મુજબ વર્લ્ડપુલ કોર્પોરેશનની તરફેણમાં મનાઈદુકમ આપવો જોઈએ. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મનાઈદુકમનો ઇનકાર વર્લ્ડપુલ કોર્પોરેશનની પ્રતિષ્ઠાને ભરપાઈ ન થઈ શકે તેવું નુકસાન પહોંચાડી શકે છે, જ્યારે મનાઈદુકમ આપવાથી અપીલકર્તાઓને કોઈ નોંધપાત્ર નુકસાન થશે નહિ જેઓ ફક્ત "વર્લ્ડપુલ" નામ ધરાવતી એક નાની લેબલ હટાવીને તેમના વોશિંગ મશીન વેચી શકે છે.

કેડિલા હેલ્થ કેર લિ. વિ. કેડિલા ફાર્માસ્યુટિકલ્સ લિ.ના કેસમાં, જેનો અહેવાલ ૨૦૦૧ પીટીસી ૩૦૦ (એસ.સી.)માં છે, પ્રશ્ન એ હતો કે શું "Falicigo" અને "Falcitab" માર્ક ભ્રામક રીતે સમાન હતા. ટ્રાયલ કોર્ટે વચગાળાના મનાઈદુકમનો ઇનકાર કર્યો. અપીલ પણ રદ કરવામાં આવી. આ કોર્ટે એ આધાર પર દાખલ કરી નહિ કે બાબતને ગુણદોષ પર પુરાવાની જરૂર છે પરંતુ આવા કિસ્સાઓનો નિર્ણય કરવા માટેના સિદ્ધાંતો નક્કી કર્યા. આ કોર્ટે ઠરાવ્યું કે પાસિંગ ઓફના દાવામાં ભ્રામક સમાનતાના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવા માટે નીચેની હકીકતોને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ:

"એ) માર્કની પ્રકૃતિ એટલે કે શું માર્ક શબ્દ માર્ક અથવા લેબલ માર્ક અથવા

સંયુક્ત માર્ક, એટલે કે બંને શબ્દો અને લેબલ વર્ક્સ છે.

બી) માર્કસ વચ્ચેની સમાનતાની ડિગ્રી, ધ્વનિની દૃષ્ટિએ સમાન અને તેથી વિચારમાં સમાન.

સી) જે માલના સંદર્ભમાં તેઓ ટ્રેડ માર્ક તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય છે તેની પ્રકૃતિ.

ડી) પ્રતિસ્પર્ધી વેપારીઓના માલની પ્રકૃતિ, પાત્ર અને પ્રદર્શનમાં સમાનતા.

ઈ) ખરીદદારોનો વર્ગ જેઓ માર્ક ધરાવતો માલ ખરીદવાની સંભાવના ધરાવે છે, તેમનું શિક્ષણ અને બુદ્ધિ અને તેઓ માલની ખરીદી અને/અથવા ઉપયોગમાં લેવાની સંભાવના ધરાવે છે તે સાવચેતીની ડિગ્રી.

એફ) માલની ખરીદીની રીત અથવા માલ માટે ઓર્ડર મૂકવાની રીત, અને

જી) અન્ય કોઈ આસપાસના સંજોગો જે સ્પર્ધાત્મક માર્કો વચ્ચેની અસમાનતાની હદમાં સુસંગત હોઈ શકે છે."

ઔષધીય ઉત્પાદનોના સંદર્ભમાં, તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જો ઔષધીય ઉત્પાદનો પરના માર્ક્સ પર મૂંઝવણની શક્યતા હોય તો કડક ન્યાયિક તપાસની જરૂર છે કારણ કે સંભવિત નુકસાન સામાન્ય ગ્રાહક ઉત્પાદનો પરની મૂંઝવણ કરતાં ઘણું ભયાનક હોઈ શકે છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ભલે અમુક ઉત્પાદનો કાઉન્ટર પર વેચાતા ન હોય, તેમ છતાં, અસમર્થતાના અભાવ અથવા અન્યથાને કારણે ભૂલો થવી અસામાન્ય નથી, ખાસ કરીને જ્યાં ટ્રેડ માર્ક ભ્રામક રીતે સમાન હોય. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મૂંઝવણ અને ભૂલો પ્રિસ્ટિફ્શન દ્વારા ઓ માટે પણ થઈ શકે છે જ્યાં સમાન માલ એવા માર્ક્સ હેઠળ વેચવામાં

આવે છે જે એકસરખા દેખાય છે અને એકસરખા સંભળાય છે. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે ચિકિત્સકો મૂંઝવણ અથવા ભૂલથી મુક્ત નથી. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે તે સામાન્ય જ્ઞાન છે કે ઘણા પ્રિસ્ક્રિપ્શન્સ ફાર્માસિસ્ટને ટેલિફોન પર કહેવામાં આવે છે અને અન્ય હાથથી લખવામાં આવે છે, અને ઘણીવાર હસ્તાક્ષર સુવાચ્ય નથી. તે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જો માર્કસ ખૂબ સમાન દેખાય તો આ હકીકતો પ્રિસ્ક્રિપ્શન ભરવામાં ફાર્માસિસ્ટ દ્વારા મૂંઝવણ અથવા ભૂલની તકો વધારે છે. અમે આ કોર્ટ દ્વારા જે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે તેની સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છીએ. છેતરપિંડી અથવા મૂંઝવણની શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, વર્તમાન સમયમાં અને ખાસ કરીને દવાઓના ક્ષેત્રમાં, કોર્ટે એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે આજકાલ દવાઓનું ક્ષેત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય પાત્રનું છે. કોર્ટે એ શક્યતાને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે સમય જતાં, ભારતમાં અરજદારના માર્કના ઉપયોગ અને વિદેશી કંપની દ્વારા ઉપયોગ વચ્ચે કંઈક સંઘર્ષ થઈ શકે છે. કોર્ટે સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે જાહેર હિતને કોઈપણ રીતે જોખમમાં મૂકવામાં ન આવે. ડોક્ટરો, ખાસ કરીને પ્રખ્યાત ડોક્ટરો, તબીબી વ્યવસાયીઓ અને તબીબી ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા વ્યક્તિઓ અથવા કંપનીઓ વિશ્વભરમાં દવા અને તૈયારીઓમાં નવીનતમ વિકાસથી વાકેફ રહે છે. તબીબી સાહિત્ય આ દેશમાં મુક્તપણે ઉપલબ્ધ છે. ડોક્ટરો, તબીબી વ્યવસાયીઓ અને તબીબી ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા વ્યક્તિઓ નિયમિતપણે તબીબી પરિષદો, સિમ્પોઝિયમ્સ, વ્યાખ્યાનો વગેરેમાં હાજરી આપે છે. એ પણ યાદ રાખવું જોઈએ કે આજકાલ

માલની અખબારો, સામયિકો, મેગેઝિન અને દેશમાં ઉપલબ્ધ અન્ય માધ્યમોમાં વ્યાપકપણે જાહેરાત કરવામાં આવે છે. આના પરિણામે ઉત્પાદન વિશ્વવ્યાપી પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરે છે. આમ, જો કોઈ દવાના સંદર્ભમાં કોઈ માર્ક વિશ્વવ્યાપી રીતે પ્રતિવાદીઓ સાથે સંકળાયેલો હોય તો તે એક અસાધારણ પરિસ્થિતિ તરફ દોરી જશે જો ભારતમાં સમાન દવામાં સમાન માર્કનું વેચાણ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે. જોકે, એક સાવચેતીની નોંધ વ્યક્ત કરવી જોઈએ. જે બહુરાષ્ટ્રીય નિગમોનો ભારતમાં આવવાનો કે તેમના ઉત્પાદનને ભારતમાં રજૂ કરવાનો કોઈ ઈરાદો નથી, તેમને ભારતીય કંપનીને ભારતમાં ઉત્પાદન વેચતા અટકાવીને દબાવવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહિ, જો ભારતીય કંપનીએ ખરા દિલથી માર્ક અપનાવ્યો હોય અને ઉત્પાદન વિકસાવ્યું હોય અને તે બજારમાં પ્રથમ હોય. આમ, અંતિમ પરીક્ષણ એ હોવું જોઈએ કે બજારમાં પ્રથમ કોણ છે.

હાલના કેસમાં, માર્ક સમાન છે. તેઓ ફાર્માસ્યુટિકલ ઉત્પાદનોના સંદર્ભમાં છે. પ્રતિવાદીઓ ભારતમાં માર્કનો ઉપયોગ કરી રહ્યા નથી તે હકીકત અસંગત રહેશે જો તેઓ વિશ્વ બજારમાં પ્રથમ હતા. ડિવિઝન બેન્ચે તે સામગ્રી પર આધાર રાખ્યો હતો જે પ્રાથમિક રીતે દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાઓ બજારમાં પ્રવેશ્યા તે પહેલા પ્રતિવાદીઓના ઉત્પાદનની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. તે સામગ્રીના આધારે, ડિવિઝન બેન્ચે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો છે કે પ્રતિવાદીઓ માર્ક અપાવનાર પ્રથમ હતા. જો તે સાચું હોય તો, ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કાઢવામાં આવેલા

નિષ્કર્ષમાં કોઈ ભૂલ શોધી શકાતી નથી.

જોકે, અપીલકર્તાઓ વતી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદીઓ માર્કનો ઉપયોગ કરનાર પ્રથમ નહોતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે એવો કોઈ પુરાવો નહોતો કે અપીલકર્તાઓએ ભારતમાં માર્કનો ઉપયોગ શરૂ કર્યો તે પહેલા પ્રતિવાદીઓએ માર્ક અપનાવ્યો અને ઉપયોગ કર્યો હતો. અમારા મતે, આ એવા મુદ્દાઓ છે જેને પુરાવા પર તપાસવાની જરૂર પડશે. આ બધા વર્ષો દરમિયાન, મનાઈફુકમના આદેશને કારણે, અપીલકર્તાઓએ તેમના ઉત્પાદનને અન્ય કોઈ નામ હેઠળ વેચ્યું છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, સગવડનું સંતુલન એ છે કે મનાઈફુકમનો આદેશ ચાલુ રાખવામાં આવે અને દાવાની સુનાવણી ઝડપી કરવામાં આવે. જો પુરાવા પર એ સાબિત થાય કે પ્રતિવાદીઓએ અપીલકર્તાઓએ તેમ કર્યું તે પહેલા માર્ક અપનાવ્યો હતો, તો સ્થાપિત કાયદા મુજબ, પ્રતિવાદીઓ મનાઈફુકમ માટે હકદાર બનશે. જોકે, જો પુરાવા પર એમ દર્શાવવામાં આવે કે પ્રતિવાદીઓએ ભારતમાં અપીલકર્તાઓ દ્વારા તેના ઉપયોગ પહેલા માર્ક અપનાવ્યો નહોતો તો, નિઃશંકપણે, ટ્રાયલ કોર્ટ મનાઈફુકમ રદ કરશે. ટ્રાયલ કોર્ટ પછી નિઃશંકપણે તે નુકસાનીનું મૂલ્યાંકન કરશે જે અપીલકર્તાઓને આ બધા વર્ષોથી ખોટી રીતે માર્કનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી ન મળવાને કારણે થયું છે.

આ નિર્દેશો સાથે, અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. ખર્ચનો કોઈ આદેશ રહેશે

નહિ. દાવો ઝડપી કરવામાં આવે છે. ટ્રાયલ કોર્ટને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તે શક્ય તેટલી વહેલી તકે અને કોઈપણ સંજોગોમાં આજથી ૬ મહિનાના સમયગાળાની અંદર દાવાનો નિકાલ કરે.

એન.જે.

અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.